

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 3275/23

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ח' כבוב

העותר: עו"ד שי זולדן

נ ג ד

המשיבים: 1. שר השיכון והבינוי - יצחק גולדקנוף
2. רשות מקרקעי ישראל
3. עיריית קריית גת

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר: עו"ד שי זולדן; עו"ד שמואל זולדן

בשם משיבים 1-2: עו"ד רועי שויקה

בשם משיבה 3: עו"ד רחמים זוהר

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

עניינה של העתירה שלפנינו באישור תכנית מועדפת לדיור 1011/א קריית גת מערב (להלן: התכנית) אשר קודמה לפי החוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד-2014 (להלן: חוק הותמ"ל).

1. מדובר בתכנית אשר אושרה על ידי הוועדה הארצית לתכנון ולבניה של מתחמים מועדפים לדיור (להלן: הותמ"ל) בתנאים שונים, ובכפוף לאישור הממשלה. אישור הממשלה נדרש בשל העובדה שמדובר בתכנית העומדת בסטייה מתכנית מתאר ארצית בשל כך שהיא מציעה הסטת מקטע קו חשמל ותוואי קו גז שאושרו בתכניות מתאר ארציות שונות (תמ"א/37/א/6/1 ותמ"א 8/ג/10). זאת לפי הוראת סעיף 8(ב)(1) לחוק

הותמ"ל הקובע כי "לא תאשר הוועדה תכנית מועדפת בסטייה מתכנית מיתאר ארצית, אלא באישור הממשלה או ועדת שרים שמינתה לעניין זה". ואכן, ביום 12.3.2023 התקבלה החלטת ממשלה מספר 314 המאשרת את התכנית.

2. מכאן לעתירה שלפנינו, בה העלה העותר צרור טענות באשר לשיקול הדעת התכנוני של הותמ"ל ולאישור התכנית, ובעיקר כי התכנית הותאמה לצרכי הציבור החרדי בלבד תוך פגיעה בשוויון בהקצאת קרקעות. כן נטען כי בעקבות אישור התכנית פרסמה משיבה 2, רשות מקרקעי ישראל (להלן: ה"ר"), מכרז לבניית 5,300 יחידות דיור אשר יועד לציבור החרדי, וזאת באופן מפלה.

3. בתגובה מקדמית שהוגשה מטעם משיבים 1 ו-2 נטען כי דין העתירה להידחות על הסף נוכח קיומו של סעד חלופי, שכן עתירה בעניין אישור תוכניות מועדפות לדיור לפי חוק הותמ"ל מצויה בסמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים לפי חוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000 (להלן: חוק בתי משפט לעניינים מנהליים). העתירה אמנם נחזית להיות כזו התוקפת החלטת ממשלה, אך אישור הממשלה נדרש בענייננו רק בשל העובדה שהתוכנית סטתה מתוכניות מתאר ארציות, כאשר העותר לא העלה כל טענה הנוגעת לסטייה זו. עוד נטען כי יש לדחות את העתירה על הסף גם בשל אי-צירוף הותמ"ל כמשיבה לעתירה. משיבה 3, עיריית קריית גת, הצטרפה גם כן לעמדה כי דין העתירה להידחות על הסף מטעמים זהים.

4. ואכן, דין העתירה להידחות על הסף. בהתאם להוראת סעיף 5(1) לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים ולפרט 10(א) לתוספת הראשונה לחוק האמור, עתירות בסוגיות הנוגעות לאישור תכנית על ידי הותמ"ל, שאיננה תכנית מחוזית או ארצית, מסורות לסמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים (וראו גם: בג"ץ 6598/18 שוקרי נ' הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים, פסקה 6 (9.1.2019); בג"ץ 5255/22 אבו-לבן נ' ממשלת ישראל, פסקה 17 (19.4.2023)). חרף העובדה שהעתירה מופנית כביכול נגד החלטת ממשלה המאשרת את התכנית, הלכה למעשה העילה הדומיננטית (ואף הבלעדית) להגשת העתירה נוגעת למהות התכנית ושיקול הדעת התכנוני של מוסדות התכנון (והשוו: בג"ץ 10166/17 מועצה אזורית אל קסום נ' חברת נתיבי ישראל, החברה הלאומית לתשתיות ותחבורה בע"מ, פסקה 14 (27.3.2018); בג"ץ 2786/19 מען מוצטפא נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פסקה 4 (29.5.2019); דפנה ברק-ארז מושפט מינהלי כרך ד – משפט מינהלי דיוני 241-245 (2017)). העותר גם לא העלה בעתירתו כל טענה בהיבט שביחס אליו נדרש אישור הממשלה לפי סעיף 8(ב)(1)

לחוק הותמ"ל. אשר על כן, דין העתירה להידחות על הסף בשל קיומו של סעד חלופי כאמור. יצוין כי גם טענות המערער בקשר למכרז שפרסמה רמ"י (אף כי לא התבקש סעד ישיר בעניין זה), אין מקומן בעתירה לבית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק כי אם בעתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים (פרט 5 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים).

5. על כך יש להוסיף כי דין העתירה להידחות על הסף גם בשל אי-צירוף הותמ"ל, המוסד התכנוני שאישר את התכנית, כמשיבה לעתירה (וראו למשל: בג"ץ 1460/22 משולמי נ' שרת התחבורה, פסקה 6 (6.6.2022); בג"ץ 6612/22 מבחן בד בע"מ נ' מדינת ישראל – משרד הכלכלה, פסקה 11 (21.2.2023)).

העתירה נדחת אפוא על הסף. העותר יישא בהוצאות משיבים 1 ו-2 יחדיו בסך של 7,000 ש"ח ובהוצאות משיבה 3 בסך של 5,000 ש"ח.

ניתן היום, כ"ב בתמוז התשפ"ג (11.7.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט